

හතර වන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුවෙටි ප්‍රකාශනය

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන අර්ථඩය ගැඹුරු වෙයි: අගමැති ජනාධිපතිගෙන් හේද වේ

Sri Lankan political crisis deepens: Prime minister splits from president

ඩබලවි. ඒ. සුනිල් විසිනි

2018 නොවම්බර් 13

නොවම්බර් 9 දා පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා තොරතුරු මග මැතිවරනයක් කැඳවීමට
ජනාධිපති මෙම්ත්‍රිපාල සිරසේන ගත් ව්‍යවස්ථා-විරෝධ තීරනයෙන් සිදුව ඇත්තේ, ඔහු විසින් ඔක්තෝබර් 26 දා රතිල් ව්‍යුමයිංහ අගමැති බුරයෙන් ඉවත් කොට එම තනතුරට හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ පත්කිරීමෙන් අනතුරු ව කොළඹ තුළ හටගත් දේශපාලන අර්ථඩය තවත් ගැඹුරුවේම පමණකි.

පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවා පය 36 ක් ගතවන්නටත් ප්‍රථම, සිරසේන සභාපතිත්වය දරන ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයෙන් (ශ්‍රීලංකා) රාජපක්ෂ හඳුනියේ ඉවත් වූයේ, ඔහුගේ සහෞදර බැයිල් රාජපක්ෂ නායකත්වය දෙන සාපේක්ෂ ව අලුත් ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුනට (ශ්‍රීලංකාපෙ) බඳී එහි මැතිවරන උද්ධේශීත්තාය දියත් කිරීම සඳහා ය.

ගැඹුරුවන ආර්ථික අර්ථඩයක, වැඩින සමාජ අත්‍යාපනික හා තීවු වන භාෂ්‍යපාලන ආත්‍යතිත්තේ පිඛිනයට යටත් ව සිටින කොළඹ දේශපාලන සංස්ථාපිතය ඉරි තැලෙමිත් පවතී.
2015 ජනාධිපතිවරනයේදී සිරසේන රාජපක්ෂගේ න් බඳී, විපාර්යාවේ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ (එජ්ජාප) සහයෝගය ද එක්සත් ජනපදයේ හා ඉන්දියාවේ පිටුබලය ද සහිත ව ඔහුට විරුද්ධ ව තරග කළේ ය.

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බහි වූ සිරසේනගේ හා එජ්ජාප නායක ව්‍යුමයිංහගේ "ජාතික සම්බුද්ධාත්මක අන්තර්වාදී" ඔක්තෝබර් 26 දා බිඳුවැවුති. දැන් රාජපක්ෂ සම්ග සිරසේනගේ අවස්ථාවාදී යලු එකමුතුව ඇදු වැවෙමින් කිඩෙන්නේ, ජනාධිපතිවරයා හුදකලා කරමින් හා ශ්‍රී ලංකාවේ දීර්ණ-කාලීන ධෙහෙශවර පක්ෂ දෙකෙන් එකක් වන ශ්‍රීලංකා බිඳුවැවිය හැකි තත්ත්වයකට මුහුන දෙදේ ය.

මේ වසර මුළ දී රාජපක්ෂවරු ඔවුන්ගේ ශ්‍රීලංකා කත්ඩායම සමග පදනම් ව ශ්‍රීලංකාපෙ තැනුවේ පළාත් පාලන මැතිවරනයට තරග කිරීම පිනිස ය. "සම්බුද්ධාත්මක ප්‍රකාශනයේ දී දෙකාලුක් ගනන් සිවිල් වැඩියන් සංභාරයට ලක් කෙරෙනි. දේශපාලන විරුද්ධවාදීන්, ජනමාධ්‍යවේදීන් හා බොහෝ දෙමළ තරෙනයන් සාතනය කිරීමේ හෝ "අතුරුදෙන්" කිරීමේ පොලිස් රාජ්‍ය තන්ත්‍රයක් රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික විසින් පවත්වාගෙන ගියේය.

කම්කරවෙන්, ශ්‍රීලංකා හා ගොවීන්ගේ වැඩ වර්ජන හා විරෝධතා තුළින් ද ප්‍රකාශනයට පත්වන මෙම ප්‍රමුණ් විරෝධය දේශපාලන අර්ථඩයට හේතු ව මුළුක සාධකයකි.

රාජපක්ෂගේ තීරනයෙන් සිරසේන දේශපාලනික ව දුරටත කෙරී ඇති වුව ද ප්‍රස්ථාන දෙසකිය ප්‍රරා ඔහු ජනාධිපතිවරයා ලෙස සැලකිය යුතු රාජ්‍ය බලයක් සංකේත්ලුනය කරගෙන ඇතේ. මොවරිය හා පොලිස් මෙන් ම රාජ්‍ය මාධ්‍ය හා අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ ඔහු විසින් පාලනය කරයි. දැනුට මත් අවස්ථා දෙකක දී විවෘත ලෙස ව්‍යවස්ථාව මුළුමත්ම නො තකා ක්‍රියාකාර තිබෙන සිරසේනට, බලයේ රැදී සිටීම සඳහා දරන මංමුලා සහගත ප්‍රයත්ත්‍යක දී විධායක ජනාධිපති බුරයේ ආජාදායක බලතල හාවතා කළ හැකි ය.

කම්කරවෙන්, තරෙනයෙන් හා ගම්බද දුරින්ට අනතුරු ඇගෙවිය යුතු ය: පාලක පන්තියේ කිසිදු කන්ඩායමක් වැඩිකරන ජනයාගේ මුළුක අයිතින් ආරක්ෂා නො කරනු ඇතේ. ජාත්‍යන්තර මුළන අරමුදලේ (ජාමුජ) හා මග ව්‍යාපාරකයේ කජපාද තියෙශයන් ඔවුන් විසින් අනුකම්පා විරුණි ව ක්‍රියාවට දමනු ඇතේ. මග ව්‍යාපාරකයේ මෙම දේශපාලනයෙන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ආරක්ෂා කරන බවට කරන ව්‍යාප කියාපෑම් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු ය.

"මහ මැතිවරනයක් ජනතාවගේ කැමැත්ත ස්ථාපිත කොට ස්ථාවර රටකට මාවත පාදනු ඇතේ" යි මහින්ද රාජපක්ෂ නොවම්බර් 10දා විවෘත පතිච්චයක සඳහන් කළේ ය. එදින ම ප්‍රකිද්ධ රැස්වීමක කතා කළ ඔහුගේ බාල සහෞදර හා හිටපු ආරක්ෂක ලේකම් ගොජාහය රාජපක්ෂ, "රට තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගක්තිමත් කිරීමට මට වඩා ගක්තිමත් පියවරක් නැතැ" යි කිවේ ය.

එහෙත් බලයේ සිටිය දී බෙදුම්වාදී දෙමළ ර්‍යල් වුම්ක්ති කොට (එල්ට්ට්ටීර්) සංවිධානයට එරෙහි වාර්ග යුතු දෙකාලුය අනුකම්පා විරුණි ව ක්‍රියාවට දැමීම සම්බන්ධයෙන් මහින්ද රාජපක්ෂ හා ඔහුගේ සහෞදරයා යන දෙදෙනා ම කුප්‍රකට ය. 2009 දී ආන්ත්‍රික විසින් ප්‍රජාරයේ දී දෙකාලුක් ගනන් සිවිල් වැඩියන් සංභාරයට ලක් කෙරෙනි. දේශපාලන විරුද්ධවාදීන්, ජනමාධ්‍යවේදීන් හා බොහෝ දෙමළ තරෙනයන් සාතනය කිරීමේ හෝ "අතුරුදෙන්" කිරීමේ පොලිස් රාජ්‍ය තන්ත්‍රයක් රාජපක්ෂ ආන්ත්‍රික විසින් පවත්වාගෙන ගියේය.

තව ද විකුමකිංහ නොරේම, පාර්ලිමේන්තුව කළදුමීම හා ඩියවැදුදීම හා අල්ලස් හරහා පාර්ලිමේන්තු බහුතරයක් ලබාගැනීමට නො හකි වූ විට නව මහ මැතිවරනයක් කැඳවීම යන සිරසේනගේ ව්‍යවස්ථා-විරෝධ ක්‍රියාවන්ට රාජපක්ෂ සහයෝගය දැන්නේ ය. මැතිවරනය ජනවාරි 5 ට දින නියම කෙරී ඇති අතර නව පාර්ලිමේන්තුව ජනවාරි 17 දා කැඳවීමට ගොදාගෙන ඇත්තේ කිසිදු පක්ෂයක් බහුතරයක් දිනා නො ගත්සාත් රහස් කාමර තුළ සිදු කෙරෙන අතයට ගනුදෙනු සඳහා ඇති තරම් කළ ලබාදෙමිනි.

පාර්ලිමේන්තුව විසුරවා හැරීමට එරෙහි ව, ජනතා ව්‍යුත්ති පෙරමුන (ප්‍රවිපෙ) හා දෙමළල ජාතික සන්ධානය (විජ්‍යත්ස්) යන විරද්ධි පක්ෂ දෙකේ ද සහයෝගය සහිත ව තමන් ශේෂ්‍යාධිකරනයට යන බව එජාපය සප්ත්‍රී කොට ඇතේ. එහෙත් ජනාධිපතිගෙන් පත්වීම් ලබු අගවිනිශ්චරු හා ශේෂ්‍යාධිකරන විනිශ්චරුවරු ජනාධිපති විසින් පහැදිලි ව ම ව්‍යවස්ථාව උල්ලංසනය කර තිබුනත් ඔහුට පක්ෂ ව තීන්දුව දීමේ හැකියාවක් තිබේ.

එජාප නායකයෙකු හා හිටපු මුදල් අමති වන මංගල සමරවිර නොවැමිබර් 10දා මාධ්‍ය වෙත ප්‍රකාශ කර සිටියේ, "ආඟාදාදායක" ජනාධිපති සිරසේන විසින් "ව්‍යවස්ථාදායකය කම්පාකාරී ලෙස නොරිමට" එරෙහි ව තම පක්ෂය සටන් කරන බව දී. "ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීයක්" ලෙස පෙනි සිටිමින් ඔහු මෙයේ කියා සිටියේ ය: "විසාවියේ දී අපි සටන් කරනවා, පාර්ලිමේන්තුවේදීන් ජන්ද පොලේදීන් අපි සටන් කරනවා."

රාජපක්ෂ හා සිරසේන මෙන් එජාපය ද තමන්ට ගැලපෙන විට ව්‍යවස්ථාව ගොදාගෙන්නා අතර නො ගැලපෙන විට ප්‍රජාතාන්ත්‍රික හා නොතික සම්මතයන් බහුරු කරයි. 1948 දී දෙමළල වතු කම්කරවෙන්ගේ පූරවයි අධිතිවාධිකම් අනෝධි කිරීම, රයුරු මහජන ආරක්ෂක පතනත පැවිම හා 1978 දී විධායක ජනාධිපති බුරය ස්ථාපිත කිරීම වෙති ප්‍රජාතන්ත්‍ර-විරෝධ පියවරයන්ගේ දිගු ඉතිහාසයකට එජාපය හිමිකම් කියයි.

2015 මැතිවරනය හරහා රාජපක්ෂ ඉවත් කොට සිරසේන පත්කිරීමට වොෂිත්වනය ක්‍රියාවල දැමු තන්ත්‍ර-මාරු මෙහෙයුමේ කේත්දිය වරිනය වුයේ එජාප නායක විකුමකිංහ දී. එල්ටීටීරයට එරෙහි රාජපක්ෂගේ යුද්ධීයට සහයෝගය දෙමින් මෙවරයේ අපරාධ තුදුවා සේ සිටි එක්සත් ජනපදය ඔහුගේ ඇත්තුව විට ව්‍යවස්ථා සම්පූර්ණ සිරසේන පිරින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා සමාජ අධිතින් රිකශැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික හා දේශපාලන සුදානම් වීම ඔවුන් කලදුමීය නො ගැනීම් එක්සත් ජනපදය වෙතින් හා තරෙනියින් එ ගොවා මෙ ධෙශ්වර පක්ෂයට බැඳුනුම් අර්බුද ගුස්ට් ධෙශ්වර ක්‍රමය පෙරලා දැමීමේ අරගලය වැළැක්වීමට දී.

ප්‍රදුමයට සේතුවක් නො වෙමින් එක්සත් ජනපදය සහ එහි සහකරුවේ - එක්සත් රාජධානිය, යුරෝපා සංගමය හා දැන් විස්තුවේලියාව- එජාපය හා විකුමකිංහ සම්පූර්ණ පිරින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා පාර්ලිමේන්තුව විසුරවීම "දි ලංකාවේ ආර්ථික වර්ධනය හා එහි රාජ්‍යාධ්‍යතා අනුතුරු හෙළෙනු" බව ප්‍රකාශ කළ එක්සත් ජනපදය විසින් නොවැමිබර් 10දා නිකුත් කළ අලුත් ම ප්‍රකාශය, "තමන්ගේ රටේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සම්පූර්ණයට හා නිතියේ

පාලනයට ගරු කරන" ලෙස ජනාධිපතිට අනවමින් "ඔහු හා ඔහුගේ ආන්තු තෝරා පත් කරගත් යහපාලනයට හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට කැපවන" ලෙස ඉල්ලා සිටියේ ය.

කොටරම් අත්තන්ත නරුමත්වයක් දී! ව්‍යාපාර-වාම සංවිධාන, වෘත්තීය සම්ති හා ව්‍යවිධානාර රාජ්‍ය නො වන සංවිධානවල සහයෝගය සම්ති "යහපාලනය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" ආරක්ෂා කිරීමක් ලෙස 2015 දී රාජපක්ෂ ඉවත් කිරීම සඳහා වොෂිත්වනය තිරය පිටුපස ගාන්තුනයට ක්‍රියාවල දැමු ය. එය වොෂිත්වනයට අවශ්‍ය පරදි ක්‍රියා නො කරන්නේ නම්, කොලඹ තන්තුය තමන්ගේ ආස්ථානය සම්ග සිටින බව තහවුරු කරගැනීම පිනිස තවත් තන්තු-මාරු මෙහෙයුමක් සිදුකිරීමට එක්සත් ජනපද අධිරාජ්‍යවාදය පසුබව නො වනු ඇතේ.

මහා බලයන්ගේ මදිහත් ව්‍යෙන් සිදුවනු ඇත්තේ, පාලක පන්තිය බෙදා, වියවුල් කරමින් හීතියට පත්කළ කොලඹ තියුණු දේශපාලන අර්බුදය වැඩිදියුණු කිරීම පමනකි. මේ සති අන්තරේ සන්ධී අධිලෙන්ඩ් කතුවයිය මෙයේ ප්‍රකාශ කළේ ය: "මෙම රිතිය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපතිවරයා රට කඩලෙන් එවට අදා දුමා ඇතේ...ව්‍යාකුල තන්වයක ගිල් තිබෙන රටට ස්ථාවරත්වයක් ගෙන ඒම ප්‍රාමුඛතාවකි." එහෙත් එය කරන්නේ කෙසේදැයි කතුවයිය ප්‍රකාශ කළේ නැතේ.

2015 දී මෙන් දැන් ද ව්‍යාපාර-වාම නව සම සමාජ පක්ෂය (නසසප) එජාපය හා විකුමකිංහ සම්ග පෙළග යි ඇති අතර පෙරවුණාම් සමාජවාදී පක්ෂය (පෙසප) හා එක්සත් සමාජවාදී පක්ෂය (එසප) වැනි අනෙකුත් සංවිධාන "වාමාංශික පක්ෂ, සිටිල් සංවිධාන හා මහජන ව්‍යාපාරවල ප්‍රාලුල් පෙරමුනක්" සඳහා යම්ත් උද්ධීස්ඨනය කිරීමට පටන්ගෙන ඇතේ. සාපුව හෝ වකු ව ඔවුන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ කම්කරවෙන් හා තරෙනියින් එ හෝ මේ ධෙශ්වර පක්ෂයට බැඳුනුම් අර්බුද ගුස්ට් ධෙශ්වර ක්‍රමය පෙරලා දැමීමේ අරගලය වැළැක්වීමට දී.

කම්කරු පත්තිය මේ සියලු දේශපාලන ප්‍රාධානාරයන්ගේ බැඳී වෙන්වය යුතු ය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා සමාජ අධිතින් රිකශැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික හා දේශපාලන සුදානම් වීම ඔවුන් කලදුමීය නො ගැනීම් එක්සත් ජනපදය වෙතින් හා තරෙනියින් එ හෝ ධෙශ්වර පක්ෂයට බැඳුනුම් අර්බුද ගුස්ට් ධෙශ්වර ක්‍රමය පෙරලා දැමීමේ අරගලය වැළැක්වීමට දී.